22. 3. 2013

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Účel trestu

Jaký je účel trestu? Odpověď na tuto otázku není jednoduchá a mění se v čase. Na tuto otázku je možné nahlížet nejen z pohledu práva, ale taktéž z pohledu filozofického, sociologického či jak nám je v poslední době předváděno politického a ekonomického. Spojitost ekonomického či politického rozhodnutí a účelu trestu je patrná z novelou trestního zákoníku z.č. 390/2012 Sb. Právě v tomto kontextu bych se rád na účel trestu podíval v tomto článku.

Pojem účelu trestu je blízce spojen s otázkou **definice pojmu trest**. Trest jako obecný pojem znamená určitou sankci za konkrétní jednání, může mít jak právní, tak i mimoprávní povahu. Pokud hovořím o trestu, který má mimoprávní povahu, myslím tím například sankce morální a etické, např. odsouzení jednání veřejností. Pro tento článek jsou však podstatné tresty soudní, ukládané trestními soudy. Nejjednodušší způsob, jak můžeme trest definovat, je definovat jej jako právní následek trestného činu. Subjektem, který rozhoduje o trestu a taktéž o vině za trestné činy, je pouze a jedině soud, tak, jak to uvozuje čl. 90 Ústavy ČR a čl. 40 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, přičemž se jedná o soud trestní. Kratochvíl definoval pojem soudní trest jako právní následek trestného činu, vyžadující negativní, právní a etické hodnocení pachatele a jeho činu, sledující účel uvedený v trestním zákoně. Jako takový působí coby prostředek dosažení účelu trestního zákona, ukládaný výlučně trestním soudem, jehož výkon je vynutitelný státní mocí[1]. Novotný jej definuje jako opatření státního donucení, ukládané jménem státu k tomu povolanými soudy v trestním řízení, jímž se působí určitá újma za spáchaný trestný čin jeho pachateli. Trestem se tak vyslovuje společenské odsouzení činu a jeho pachatele[2]. Púry definuje trest jako specifický zákonem stanovený a státem vynutitelný následek spáchaného trestného činu, který ukládají soudy v trestním řízení a který obsahuje negativní hodnocení trestného činu a jeho pachatele a působí mu určitou újmu, jejímž prostřednictvím sleduje splnění účelu trestu a trestního zákona[3].

Pokud jsme tedy vymezili co je to trest, můžeme si položit otázku po jeho účelu. Dovolím si zde na chvíli odbočit do právní teorie, která z historického hlediska dělí tresty a tím pádem i jejich účel na teorie absolutní, relativní a smíšenou.

Teorie absolutní, někdy také nazývána teorie taliační (ius talionis)[4], spatřuje podstatu trestu v něm samotném, přičemž s trestem nespojuje žádné další společenské cíle. Trestá se tedy jedině pro odplatu za spáchaný trestný čin. Je možno s latinskými klasiky konstatovat *„punitur, quia peccatum est“* tedy *„trestá se, protože bylo spácháno zlo“*.[5] Dalo by se říci, že v posledních letech zažívají absolutní teorie určitou renesanci, především v USA a Skandinávii. Vyvolaly ji zejména neuspokojivé výsledky resocializačních metod zacházení s pachateli[6].

Relativní teorie trestu naopak spojuje podstatu trestu s účelem, který stojí mimo samotný trest, tedy především s ochranou společnosti a jedince v této společnosti. Trest pouze jako odplatu za spáchaný trestný čin odmítá. *„Punitur, ne peccetur“ – „Trestá se, aby nebylo pácháno zlo.“* Působí zde tedy nejen negativní zastrašující složky, ale taktéž složky směřující k prevenci před spácháním trestného činu, resocializací. Tento přístup byl orientován na osobu pachatele a prevenci, místo orientace pouze na trest jako takový.[7]

Třetí a poslední teorií trestu je **teorie smíšená**, která je jistou kompilací teorií výše uvedených, a usiluje o spojení idejí trestu jako odplaty a trestů účelově pojatých ve prospěch ochrany společnosti. Tato třetí teorie je někdy v teorii práva nazývána taktéž „Vereinigungs theorie“[8], přičemž z ní

vychází např. západoněmecký trestní zákon z roku 1958. Také Solnář je toho mínění, že u smíšené teorie jde o snahu sloučit spravedlivý trest, o jaký usilují absolutní teorie, s obecně nebo speciálně preventivním účinkem tak, jak to požadují teorie relativní[9]. Pro podporu smíšené teorie je možné uvést také argumenty Novotného a Číče, kteří uvádějí, že „trest je sice určitá odplata, ale odplata není jeho hlavním cílem, protože cíl je pojem orientovaný do budoucna a odplata je vykonávána za trestný čin spáchaný v minulosti"[10]. Výše uvedení autoři tedy chápou odplatu pouze jako jeden z účelů trestu, ale nikoli jako účel rozhodující.

Potud právní teorie. Podívejme se na pohled praxe. Současný Trestní zákoník z.č. 40/2009 Sb., neupravuje účel trestu, respektive není v něm výslovně vyjádřen, jak tomu bylo do 1. 1. 2010 ve znění trestního zákona č. 140/1961 Sb., kdy byl účel trestu definován v § 23 a ze kterého jasně vyplývalo, že **účelem trestu není odplata, ale ochrana společnosti před pachateli trestného činu**. Je možné tedy učinit (s přihlédnutím k výše uvedeným teoriím) závěr, že v současné době trestní zákoník je postaven na základech teorie smíšené. K podpoře tohoto mého tvrzení si dovolím použít jedno rozhodnutí Ústavního soudu, ve kterém se říká, že „***trest nesmí být prostředkem k řešení jiných společenských problémů nebo nástrojem společenských přeměn***" (ÚS 47/1998). Autoři kodifikovaného trestního zákoníku (provedeného z. č. 40/2009 Sb.) dospěli k závěru, že vymezení účelu trestních sankcí bude ponecháno trestní nauce a v zákoně je nahrazeno promítnutím obecných zásad trestání do jednotlivých ustanovení o trestních sankcích. Tyto zásady, formulované jak obecně pro všechny trestní sankce (§ 37 a § 38), tak i speciálně pro tresty (§ 39 až 45) a pro ochranná opatření (§ 96 a 97), budou na rozdíl od proklamativního účinku sankcí přímo aplikovatelné na konkrétní případy. Účel trestu pak vyplývá nejen z těchto obecných zásad, ale i z celkového pojetí trestního zákoníku a zejména pak z jednotlivých ustanovení upravujících ukládání trestních sankcí[11].

Účel trestu, který je nyní ponechán právní teorii, vymezený v § 23 z.č. 140/1961 Sb., byl koncipován jako struktura dílčích cílů a konečného cíle vytvářejících jeden celek. ***Tímto konečným cílem je ochrana společnosti před pachateli trestných činů, aby nebyly páchány trestné činy vůbec*** nebo byly páchány jen v co nejmenší míře. Jednotlivé dílčí cíle uvedené v § 23 vlastně vyjadřují prostředky k dosažení základního cíle a obsah trestu. Prostředky k dosažení cíle § 23 trestního zákona, ochraně společnosti před pachateli trestných činů, jsou:

- zabránit odsouzenému v dalším páchání trestné činnosti
- vychovat jej k tomu, aby vedl řádný život
- tímto působit výchovně i na ostatní členy společnosti.

Zabránit odsouzenému v dalším páchání trestné činnosti

Tohoto cíle je dosahováno dvěma způsoby, a to přímo a nepřímo. ***Přímé zabránění*** odsouzenému v páchání trestné činnosti spočívá ve své podstatě v tom, že společnost fakticky zabrání pachateli trestné činnosti v páchání další trestné činnosti. Například uvězněním, uložením nepodmíněného trestu odnětí svobody, který ve své podstatě vede k omezení některých svobod pachatele tak, že není schopen pokračovat ve své trestné činnosti - tedy především k omezení svobody pohybu.

Druhý způsob, který vede k zabránění v dalším páchání trestné činnosti, je tzv. ***nepřímé zabránění***. Můžeme je vyložit tak, že nejde o přímé, faktické zabránění nějakou konkrétní činností konkrétního subjektu (uvěznění pachatele trestného činu soudem), ale o psychologické zábrany, které každý člověk v sobě má. Jde o samotné vědomí existence trestu za jednání, které by bylo v rozporu s trestním zákoníkem. Tento způsob působí preventivně již předtím, než by byl čin, který má znaky trestného činu, spáchán. K nepřímému způsobu zabránění odsouzenému v dalším páchání trestné činnosti můžeme taktéž zařadit podmíněný trest odnětí svobody.

Vychovat odsouzeného k tomu, aby vedl řádný život

Tento prostředek nepřímo navazuje na nepřímý způsob zabránění odsouzenému v dalším páchání trestné činnosti. Výchovný charakter, který je podstatou tohoto prostředku, může mít již samotná represe, pokud si pachatel v jejím důsledku uvědomí škodlivost páchaného jednání, dokáže změnit své negativní postoje k zákonem chráněným zájmům a respektuje právní řád. Důraz je zde kladen především na výchovnou složku trestů. Tato výchovná složka trestů se může projevit především u podmíněného odsouzení k trestu odnětí svobody, podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody či upuštění od zbytku výkonu trestu, zákazu činnosti nebo pobytu nejen jako hrozba přeměny podmíněného trestu na nepodmíněný. Slouží k tomu, aby si pachatel trestné činnosti uvědomil odpovědnost za své vlastní chování a pochopil, že od společnosti dostává druhou šanci. A bez tlaku okolností se rozhodl, jestli této šance využije (v tom případě by byl již tímto podmíněným trestem naplněn účel trestu jako takového), nebo nevyužije a bude pokračovat v páchání trestné činnosti. V tom případě by společnost prostřednictvím trestního soudu musela ve svém postoji přitvrdit a uložit trest nepodmíněný, či jinak učinit trest důraznější. K výchově pachatelů trestné činnosti slouží i výchovná činnost s odsouzenými ve výkonu trestu ve věznicích. Tato výchovná činnost směřuje k tomu, aby odsouzení, kteří vykonávají svůj trest jako odpovědnost za své protiprávní jednání, získali pozitivní návyky, přístup k životu, zbavili se negativních závislostí. Jejich hlavním cílem je působit a vychovat pachatele tak, aby si uvědomil, co spáchal, aby pocítil odpovědnost za své jednání a toto jednání již nikdy neopakoval, naopak zapojil se do normálního života a tímto řádným životem v souladu s právním řádem splatil svůj dluh společnosti. Při výkladu účelu trestu je nutné si uvědomit, že trest není jediným prostředkem výchovy pachatelů trestných činů. Mnohdy jen trest nestačí, je nutné na osobnost pachatele působit i dalšími výchovnými prostředky tak, aby byly rozvíjeny pozitivní složky pachatelovy osobnosti a aby ty negativní, které podporují jeho kriminální chování, byly potlačeny, pokud je nelze eliminovat. Je nutné zakotvit pachatele trestné činnosti v sociálně užitečných svazcích, podporovat jeho kladné zvyky, návyky a usměrňovat jeho chování podporou jeho zájmů. Toto však není otázka trestního práva, které si nedělá nárok být lékem společnosti na odstranění veškerého kriminálního chování.

Působit výchovně i na ostatní členy společnosti

Jak prostředek k dosažení účelu trestu uvedený pod bodem 2 (vychovat pachatele k tomu, aby vedl řádný život), tak prostředek uvedený v bodě 3 (výchovné působení na ostatní členy společnosti) je spojen s pojmem prevence jako jednou z funkcí trestu, o kterých pojednávám níže. V bodě 2 můžeme hovořit o prevenci individuální, v bodě 3 naopak o prevenci generální. Jestliže máme působit výchovně na ostatní členy společnosti, je to možné (pokud hovoříme o účelu trestu) jen skrze zabránění v páchání trestné činnosti, případně ve výchově konkrétního pachatele, na kterého bude poukázáno. Generální prevence je tedy uskutečňována prevencí individuální. Zabrání-li se totiž trestem pachateli v páchání další trestné činnosti, dává se tím současně najevo i ostatním členům společnosti, jaké chování je nežádoucí, proti čemu je namířen trestní zákoník, a tak lze pozitivně zaměřit jejich hodnotovou orientaci.

Nicméně výchovný aspekt účelu trestu (prevence) ať již generální nebo individuální nelze přeceňovat. V tomto směru je nutné zmínit závěry Fica, který ve svých názorech připouští, že v některých případech prevence smysl má, ale v některých nikoliv. Výkon trestu, respektive pohrůžka trestem, může mít vliv na potencionální pachatele s průměrným morálním vědomím. Tedy nikoli na protřelé kriminálníky. Tím ovšem nepopírá její smysl[12].

Je tedy možné uzavřít, že účelem soudního trestu v trestním řízení je závěr, že ***účelem trestu není odplata, ale ochrana společnosti před pachateli trestného činu. Trest nesmí být prostředkem k řešení jiných společenských problémů nebo nástrojem společenských přeměn***. Kdy prostředky k dosažení účelu tretu, je zabránit odsouzenému v dalším páchání trestné

činnosti, vychovat jej k tomu, aby vedl řádný život a tímto působit výchovně i na ostatní členy společnosti.

Jak tedy zapadají do této koncepce účelu trestu poslední kroky moci zákonodárné? Naplňuje novela trestního zákoníku, provedená z.č. 390/2012, účel trestu jak byl výše vymezen? Obávám se, že nikoliv. Po letech v soudní praxi se nemohu zbavit dojmu, že na výš uvedené skutečnosti je nutné nahlížet nikoli optikou práva a účelu trestu, ale především optikou politického hlediska a ekonomiky. Soudci i celá odborná veřejnost vědí, že Česká republika, je stát s velkou mírou odsouzených k nepodmíněným trestům odnětí svobody a to přesto, že v posledních letech jsou vymýšleny nové a nové tresty nespojené s přímým výkonem trestu odnětí svobody a nové a nové instituty, které odkládají okamžik, kdy je nutné nepodmíněný trest odnětí svobody uložit. Vědí, že před těmito úkony bylo v ČR necelých 23.000 vězňů, ačkoliv české věznice byly koncipovány na cca 19.000 odsouzených[13], vědí, že jeden vězeň ve výkonu trestu odnětí svobody stojí cca 760,- na den.[14] Je pak jednoduché si spočítat, že přes 6.300 vězňů propuštěných na amnestii a další tisíce, které budou podmíněně propuštění na základě zmírnění podmínek pro tento postup, či kteří budou převedení po přeměně trestu z výkonu trestu odnětí svobody do domácího vězení, ušetří státu milióny.[15] Nicméně si kladu otázku zda stát opravdu ušetří?[16] Z krátkodobého hlediska jistě ano a to tak výrazně, že se bojím propouštění příslušníků Vězeňské služby, kteří byli doposud silně poddimenzování. Ale co dál? Nevím jestli politici si jsou vědomi neúprosnosti statistik, ze kterých vyplývá, že po amnestii se do dvou let za mříže vrátí přibližně 50-70% amnestovaných. Obdobné je to s osobami, které jsou podmíněně propuštěny z výkonu trestu odnětí svobody. Kolik bude stát, než ty osoby PČR opětovně odhalí, jejich případy vyšetří a postaví před soud? A tak mne napadá další důvod proč amnestie, proč snížení nároku na podmíněné propuštění. Opakovaně jsme slyšely z úst ředitelů věznic argument o přetíženost věznic. V roce 2011 byly české věznice využívané průměrně na zhruba 112 procent. Snížení počtu vězňů sníží i jejich využití na 76 procent. To jsou ale vše úvahy politické a ekonomické, jenom ne právní. Jsem si vědom toho, že právo nefunguje ve vzduchoprázdnu a je mi jasné, že je nutné brát ohled na ekonomiku země, mám však pocit, že i s ohledem na ekonomiku země převážili krátkodobé cíle nad těmi dlouhodobými. Je tedy možné, že úspory přijdou v řádu dnů, ale dlouhodobé následky pak celý ekonomický efekt zhatí.

Vraťme se ale zpět k otázce účelu trestu ve světle zmiňované **novely trestního zákoníku z.č. 390/2011**. Je nutné upozornit na tyto základní změny v právní úpravě:

- Zavedení nového institutu přeměny trestu odnětí svobody v trest domácího vězení, podle kterého soud může po výkonu poloviny uloženého nebo podle rozhodnutí prezidenta České republiky zmírněného trestu odnětí svobody přeměnit odsouzenému za přečin zbytek trestu v trest domácího vězení, jestliže odsouzený po právní moci rozsudku, zejména ve výkonu trestu svým chováním a plněním svých povinností prokázal polepšení a může se od něho očekávat, že v budoucnu povede řádný život.
- Zkrácení doby výkonu trestu odnětí před podáním žádosti o podmíněné propuštění u zločinců[17], kteří jsou poprvé ve výkonu trestu odnětí svobody, s výjimkou zvlášť závažných zločinců[18] na jednu třetinu.
- Odebrání možnosti soudu zamítnout žádost o předčasné podmíněné propuštění dle § 88 odst. 2 tr. zákoníku,[19] podanou ředitelem věznice s odkazem na skutečnost, že odsouzený neprokázal svým vzorným chováním a plněním svých povinností, že dalšího výkonu trestu není třeba, potažmo, že od něj nelze očekávat vedení řádného života, kdy dle předmětné novely, může soud nevyhovět návrhu ředitele věznice na podmíněné propuštění odsouzeného na svobodu, jen je-li zjevné, že by odsouzený po propuštění na svobodu nevedl řádný život.
- Odebrání možnosti soudu přihlížet při podmíněném propuštění u osob odsouzených pro přečin[20] k tomu, zda nastoupili včas do výkonu trestu odnětí svobody a zda částečně nebo zcela nahradili či jinak odčinili škodu nebo jinou újmu způsobenou trestným činem nebo zda

vydal bezdůvodné obohacení získané trestným činem.
- Při předčasném podmíněném propuštění dle § 88 odst. 2 tr. zákoníku soud nemusí, jako doposud, uložit aby se ve zkušební době zdržoval ve stanoveném časovém období ve svém obydlí nebo jeho části, nebo aby vykonal práce ve prospěch obcí, státních nebo jiných obecně prospěšných institucí, anebo aby složil určenou peněžní částku na pomoc obětem trestné činnosti na účet soudu, ale toliko takto učinit může.
- Soud nově, výjimečně může vzhledem k okolnostem případu a osobě odsouzeného ponechat podmíněné propuštění nebo podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce v platnosti, i když odsouzený zavdal příčinu k rozhodnutí o tom, že se zbytek trestu vykoná a
  a) stanovit nad odsouzeným dosud neuložený dohled,
  b) přiměřeně prodloužit zkušební dobu, ne však o více než dvě léta, přičemž nesmí překročit horní hranici zkušební doby stanovené v § 89 odst. 1 nebo § 90 odst. 2, nebo
  c) stanovit dosud neuložená přiměřená omezení a přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život.
- Snížení sazeb trestu odnětí svobody za přečin zanedbání povinné výživy, horní hranice u přečinu dle § 196 odst. 1 tr. zákoníku se snižuje na 1 rok odnětí svobody, v případě přečinu dle § 196 odst. 2 tr. zákoníku na dva roky, v případě přečinu zanedbání povinné výživy dle § 196 odst. 3 tr. zákoníku se snižuje horní i dolní hranice zákonné trestní sazby a současně tento přečin již nezakládá recidiva této trestné činnosti, původně vyjádřená v ust. § 196 odst. 3 písm. b) tr. zákoníku.
- Pro pachatele přečinu zanedbání povinné výživy dle § 196a tr. zákoníku novela umožňuje uložit další formu přiměřeného omezení, které nemá nic společného s jednáním jenž naplňuje znaky skutkové podstaty trestného činu zanedbání povinné výživy a to aby se zdržel řízení motorových vozidel. Toto přiměřené omezení soud uloží zejména tehdy, je-li důvodná obava, že povinnost uhradit dlužné výživné bude mařena nebo ztěžována.
- Obdobné zmírnění horní hranice zákonné trestní sazby novela zavedla i u přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 odst. 1 tr. zákoníku, když horní hranici trestní sazby u tohoto přečinu snížila ze tří na dva roky.

Pokud jde o **změnu procesní normy, tady trestního řádu z.č. 141/1961 Sb.** tak zde se zmíním pouze o změnách nejpodstatnějších:

- Zkrácení lhůty pro opětovnou žádost o podmíněné propuštění z jednoho roku na šest měsíců.
- Přeměna trestu odnětí svobody v trest domácího násilí ve veřejném zasedání, aniž by došlo k omezení počtu takto podaných žádostí ze strany každého z odsouzených.[21]
- Upuštění od přiměřeného omezení spočívající ve zdržení se řízení motorových vozidel, pokud odsouzený uhradil dlužné výživné. Soud může upustit od přiměřeného omezení v neveřejném zasedání tehdy, odůvodňují-li vyhovění žádosti odsouzeného podklady a důkazy obsažené ve spisu.

Neříkám, že všechny myšlenky obsažené v předmětné novele jsou špatné, ba naopak, se snížením horních hranic zákonné trestní sazby u přečinu zanedbání povinné výživy dle § 196a tr. zákoník autor článku souhlasí. Pokud jde o nové ustanovení přiměřeného omezení a to aby se zdržel pachatel předmětné trestné činnosti řízení motorových vozidel, pak je to poměrně zásadní zásah, nicméně je formulován toliko jako opatření, které může soud uložit a nikoliv jeden z druhů trestů a proto lze tento postup akceptovat. Vše co donutí jednoho (či oba) rodiče k plnění vyživovací povinnosti má větší smysl než tyto osoby zavírat do výkonu trestu odnětí svobody. Nicméně potud chvále předmětné novely končí. Závěr, zda ostatní instituty naplňují účel trestu, tak jak byl vymezen výše nechť si každý čtenář udělá sám.

Výsledek předmětné novely trestního zákoníku je snížení nároků na podmíněné propuštění, zda to

bylo i cílem novely musí odpovědět někdo jiný. Soudy nyní při podmíněném propuštění budou zkoumat méně skutečností a patrně dojde k většímu počtu podmíněně propuštěných. Na druhou stranu se novele nedá upřít snahu o větší adresnost tohoto institutu, tedy nelze říci, že by zlehčovala podmínky pro podmíněné propuštění komplexně všem, ale snaží se selektovat a upřednostňovat ty nejméně závažné trestné činy (přečiny)[22], naopak pokud jde o zvlášť závažné zločinu tedy nejzávažnější trestnou činnost, zde se nic nemění. Pokud jde o zločiny, pak opět i zde se snaží novela postupovat adresněji, kdy preferuje odsouzené zločince, kteří jsou poprvé ve výkonu trestu odnětí svobody (zkrácení doby výkonu trestu odnětí před podáním žádosti o podmíněné propuštění). Je tedy možné uzavřít, že novela snižuje nároky na podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, nicméně dělá tak se zaměřením na jednání nejméně nebezpečné.

JUDr. Roman Vicherek,
soudce Okresního soudu v Ostravě

---

[1] KRATOCHVÍL, V.- KUCHTA J.- KALVODOVÁ V., aj. Trestní právo hmotné (Obecná část), II. vydání, Brno, Masarykova Univerzita v Brně 1996, str. 256, ISBN 80-210-1301-X
[2] NOVOTNÝ, O. – DOLENSKÝ, A. – JELÍNEK, J. aj. – Trestní právo hmotné I. Obecná část, Praha, Codex 1997, str. 197
[3] ŠÁMAL, P. – PÚRY, F. – RICZMAN, S.: Trestní zákon. Komentář. 2. vydání, Praha, C.H.Beck 1995, stra. 140
[4] KRATOCHVÍL, V.- KUCHTA J.- KALVODOVÁ V., aj. Trestní právo hmotné (Obecná část), II. vydání, Brno, Masarykova Univerzita v Brně 1996, str. 254, ISBN 80-210-1301-X
[5] K absolutní teorii je možné zařadit pozdější učení Kantovo či Hegelovo, ale taktéž Nozik či Hirsche
[6] NOVOTNÝ, O., VANDUCHOVÁ, M. a kol. Trestní právo hmotné – I. Obecná část. Praha: ASPI, a. s., 2007, s. 33.
[7] Mezi stoupence relativní teorie patřili představitelé osvícenského liberalismu, zejména C. Beccaria se svým dílem „Dei delitti e delle pene“ („O zločinech a trestech“), A. Feuerbach, F. Liszt jako představitel teorie pozitivistických směrů ve svém díle „Der Zweckgedanke im Strafrecht s teorii psychologického donucení, C. Lombroso se svým učením o typu zločince a E. Ferri.
[8] Schroeder, F.-Ch: Strafgesetzuch mit Einuhrungsgesetz und anderen Neengesetzen, Munchen, W. GoldmanVerlag 1980, str. 13
[9] Solnář, V.: Tresty a ochranná opatření, Praha, Academica 1979, str. 16
[10] Číč, M. – Novotný, O.: Teoretické otázky československého socialistického práva, Veda, Bratislava 1982, str. 128
[11] Důvodová zpráva k trestnímu přístupná >>> zde.
[12] Fico, R.:Smysl trestu, filozofická, peneologická a právní východiska, Institut práva Ministerstva spravedlnosti Slovenské republiky, Bratislava 1992, str. 26
[13] Dostupné na www, k dispozici >>> zde v předmětném čísle není zahrnuto ještě 2.400 míst pro vazebně stíhané osoby.
[14] Dostupné na www, k dispozici >>> zde.

[15] Dle předběžných odhadů bude možné ušetřit jen na provozu věznic cca. 300-400 mil korun za rok.
[16] Podle předběžných propočtů stát vyplatí na sociálních dávkách cca. 60-100 mil korun za rok
[17] Zločiny jsou všechny trestné činy, které nejsou podle trestního zákona přečiny.
[18] Zvlášť závažnými zločiny jsou ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně deset let.
[19] § 88 odst. 2 tr. zákoníku
[20] Přečiny jsou všechny nedbalostní trestné činy a ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby do pěti let.
[21] U podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody dle § 88 odst. 1 tr. zákoníku je možné žádost o podmíněné propuštění po neúspěšné žádosti opakovat až po uplynutí šesti měsíců (dříve jednoho roku) od právní moci rozhodnutí o zamítnutí předcházející žádosti. Byť i zde platí jisté výjimky, nicméně toto by bylo nad rámec tohoto článku.
[22] § 14 tr. zákoníku

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Kdy se z nesplaceného úvěru stane trestný čin? Úvěrový podvod v praxi
- Konec mírných trestů za ničení přírody? Co přináší projednávaná novela environmentálního trestního práva
- Od obchodního rizika k obžalobě: kdy může za dluhy a obchodní jednání společnosti trestně odpovídat její statutár?
- Analytická metoda jako faktor určující hranice trestní odpovědnosti: přeměna THCA na THC při chemické expertíze
- Zahlazení odsouzení: kdy se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen?
- Kauza fenky Asty: proč měl Nejvyšší soud pravdu, ministr spravedlnosti ne, a proč je teď řada na Sněmovně
- Chybějící protokol jako důvod procesní nepoužitelnosti kamerového záznamu pořízeného při sledování osob a věcí v trestní věci
- Kontrolující osoba podle § 37d ZTOPO: nový nástroj v trestním řízení právnických osob
- Komu patří auta z Auta Super? Odpověď nebude v technickém průkazu
- Když formální trestnost nestačí: co přinesl nález IV. ÚS 455/26 k subsidiaritě trestní represe
- Zbraňová amnestie v praxi: kdy (ne)může vydání zbraně vést k zániku trestní odpovědnosti?